

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ఏకోనపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనపంచాశః సర్గః ॥

రావణేన సీతాయా అపహరణం తస్యా విలాపో జటాయుషో దర్శనం చ

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా దశగ్రీవః ప్రతాపవాన్ |
హస్తే హస్తం సమాహత్య చకార సుమహద్ వపుః || 3.49.1 ||

స మైథిలీం పునర్వాక్యం బభాషే వాక్యకోవిదః |
నోన్మత్తయా శ్రుతౌ మన్యే మమ వీర్యపరాక్రమౌ || 3.49.2 ||

ఉద్వహాయం భుజాభ్యాం తు మేదినీమంబరే స్థితః |
ఆపిబేయం సముద్రం చ మృత్యుం హన్యాం రణే స్థితః || 3.49.3 ||

అర్కం తుద్యాం శరైస్తీక్ష్ణైర్విభింద్యాం హి మహీతలం |
కామరూపేణ ఉన్మత్తే పశ్య మాం కామరూపిణం || 3.49.4 ||

ఏవముక్తవతస్తస్య రావణస్య శిఖిప్రభే |
క్రుద్ధస్య హరిపర్యంతే రక్తే నేత్రే బభూవతుః || 3.49.5 ||

సద్యః సౌమ్యం పరిత్యజ్య తీక్ష్ణరూపం స రావణః |
స్వం రూపం కాలరూపాభం భేజే వైశ్రవణానుజః || 3.49.6 ||

సంరక్తనయనః శ్రీమాంస్తప్తకాంచనభూషణః |
క్రోధేన మహతావిష్టో నీలజీమూతసన్నిభః || 3.49.7 ||

దశాస్యో వింశతిభుజో బభూవ క్షణదాచరః |
స పరివ్రాజకచ్ఛద్మ మహాకాయో విహాయ తత్ || 3.49.8 ||

ప్రతిపేదే స్వకం రూపం రావణో రాక్షసాధిపః |
రక్తాంబరధరస్తస్థౌ స్తీరత్నం ప్రేక్ష్య మైథిలీం || 3.49.9 ||

స తామసితకేశాంతాం భాస్కరస్య ప్రభామివ |
వసనాభరణోపేతాం మైథిలీం రావణోఽబ్రవీత్ || 3.49.10 ||

త్రిషు లోకేషు విఖ్యాతం యది భర్తారమిచ్ఛసి |
మామాశ్రయ వరారోహే తవాహం సదృశః పతిః || 3.49.11 ||

మాం భజస్వ చిరాయ త్వమహం శ్లాఘ్యః పతిస్తవ |
నైవ చాహం క్వచిద్ భద్రే కరిష్యే తవ విప్రియం || 3.49.12 ||

త్యజ్యతాం మానుషో భావో మయి భావః ప్రణీయతాం |
రాజ్యాచ్ఛృతమసిద్ధార్థం రామం పరిమితాయుషం || 3.49.13 ||

కైర్గుణైరనురక్తాసి మూఢే పండితమానిని |
యః స్త్రీయో వచనాద్ రాజ్యం విహాయ ససుహృజ్జనం || 3.49.14 ||

అస్మిన్ వ్యాలానుచరితే వనే వసతి దుర్మతిః |
ఇత్యుక్త్వా మైథిలీం వాక్యం ప్రియార్థాం ప్రియవాదినీం || 3.49.15 ||

అభిగమ్య సుదుష్టాత్మా రాక్షసః కామమోహితః |
జగ్రాహ రావణః సీతాం బుధః ఖే రోహిణీమివ || 3.49.16 ||

వామేన సీతాం పద్మాక్షీం మూర్ధజేషు కరేణ సః |
ఊర్వోస్తు దక్షిణేనైవ పరిజగ్రాహ పాణినా || 3.49.17 ||

తం దృష్ట్వా గిరిశృంగాభం తీక్ష్ణదంష్ట్రం మహాభుజం |
ప్రాద్రవన్ మృత్యుసంకాశం భయార్తా వనదేవతాః || 3.49.18 ||

స చ మాయామయో దివ్యః ఖరయుక్తః ఖరస్వనః |
ప్రత్యదృశ్యత హేమాంగో రావణస్య మహారథః || 3.49.19 ||

తతస్తాం పరుషైర్వాక్యైరభితర్జ్య మహాస్వనః |
అంకేనాదాయ వైదేహీం రథమారోపయత్ తదా || 3.49.20 ||

సా గృహీతాతిచుక్రోశ రావణేన యశస్వినీ |
రామేతి సీతా దుఃఖార్తా రామం దూరం గతం వనే || 3.49.21 ||

తామకామాం స కామార్తః పన్నగేంద్రవధూమివ |
విచేష్టమానామాదాయ ఉత్పపాతాథ రావణః || 3.49.22 ||

తతః సా రాక్షసేంద్రేణ హ్రీయమాణా విహాయసా |
భృశం చుక్రోశ మత్తేవ భ్రాంతచిత్తా యథాతురా || 3.49.23 ||

హా లక్ష్మణ మహాబాహో గురుచిత్తప్రసాదక |
హ్రీయమాణాం న జానీషే రక్షసా కామరూపిణా || 3.49.24 ||

జీవితం సుఖమర్థం చ ధర్మహేతోః పరిత్యజన్ |
హ్రీయమాణామధర్మేణ మాం రాఘవ న పశ్యసి || 3.49.25 ||

నను నామావినీతానాం వినేతాసి పరంతప |
కథమేవంవిధం పాపం న త్వం శాధి హి రావణం || 3.49.26 ||

న తు సద్యోఽవినీతస్య దృశ్యతే కర్మణః ఫలం |
కాలోఽప్యంగీభవత్యత్ర సస్యానామివ పక్తయే || 3.49.27 ||

త్వం కర్మ కృతవానేతత్ కాలోపహతచేతనః |
జీవితాంతకరం ఘోరం రామాద్ వ్యసనమాప్నుహి || 3.49.28 ||

హంతేదానీం సకామా తు కైకేయీ బాంధవైః సహ |
హ్రీయేయం ధర్మకామస్య ధర్మపత్నీ యశస్వినః || 3.49.29 ||

ఆమంత్రయే జనస్థానే కర్ణికారాంశ్చ పుష్పితాన్ |
క్షిప్రం రామాయ శంసద్వం సీతాం హరతి రావణః || 3.49.30 ||

హంససారససంఘుష్టాం వందే గోదావరీం నదీం |
క్షిప్రం రామాయ శంస త్వం సీతాం హరతి రావణః || 3.49.31 ||

దైవతాని చ యాన్యస్మిన్ వనే వివిధపాదపే |
నమస్కరోమ్యహం తేభ్యో భర్తుః శంసత మాం హృతాం || 3.49.32 ||

యాని కానిచిదప్యత్ర సత్త్వాని వివిధాని చ |
సర్వాణి శరణం యామి మృగపక్షిగణాని వై || 3.49.33 ||

హ్రీయమాణాం హ్రీయాం భర్తుః ప్రాణేభ్యోఽపి గరీయసీం |
వివశా తే హృతా సీతా రావణేనేతి శంసత || 3.49.34 ||

విదిత్వా తు మహాబాహురముత్రాపి మహాబలః |
ఆనేష్యతి పరాక్రమ్య వైవస్వతహృతామపి || 3.49.35 ||

సా తదా కరుణా వాచో విలపంతీ సుదుఃఖితా |
వనస్పతిగతం గృధ్రం దదర్శాయతలోచనా || 3.49.36 ||

సా తముద్వీక్ష్వ సుశ్రోణీ రావణస్య వశంగతా |
సమాక్రందద్ భయపరా దుఃఖోపహతయా గిరా || 3.49.37 ||

జటాయో పశ్య మామార్య హ్రీయమాణామనాథవత్ |
అనేన రాక్షసేంద్రేణాకరుణం పాపకర్మణా || 3.49.38 ||

నైష వారయితుం శక్యస్త్వయా క్రూరో నిశాచరః |
 సత్వవాంజితకాశీ చ సాయుధశ్చైవ దుర్మతిః || 3.49.39 ||

రామాయ తు యథాతత్త్వం జటాయో హరణం మమ |
 లక్ష్మణాయ చ తత్ సర్వమాఖ్యాతవ్యమశేషతః || 3.49.40 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనపంచాశః సర్గః ||